

Skolinspektionen
Registrator
Box 23069
104 35 STOCKHOLM

ÄRENDE: Diarienummer 31-2014:82

YTTRANDE ÖVER ANSÖKAN OM ETABLERING AV FRISTÅENDE GRUNDSKOLA – LILLPITE FRISKOLA, FÖRSKOLEKLASS – ÅK 6

Piteå kommun har beretts möjlighet att yttra sig över Lillpite friskolas ansökan om godkännande av och rätt till bidrag till en fristående grundskola i Piteå kommun från och med 2015.

Lillpite friskola ekonomiska förening ansöker om att från och med 2015 få starta en fristående förskoleklass, grundskola samt fritidshem under namnet Lillpite friskola förskoleklass – årskurs 6 i Piteå kommun.

Redogörelse för hur utbildningen ska genomföras och vilka arbetsformer som ska användas:

Förskoleklass

Förskoleklassen kommer att arbeta utifrån läroplanen för förskolan, grundskolan och fritidshem (Lgr 11). Arbetet i förskoleklassen kommer att utgå ifrån barnens nyfikenhet, utforskande och intressen för att skapa en mångfald i lärandet.

Förskoleklassen ska skapa trygghet, nyfikenhet, vilja och lust att lära inför den obligatoriska skolan. Miljön kommer att vara öppen, innehållsrik och inbjudande, både inomhus och utomhus.

De vill ge barnen utrymme att växa som individer och stärka sin självkänsla men även att utforska sin omvärld, i samspel med varandra och känna delaktighet i gruppen. De kommer att lägga stor vikt vid barnens medvetenhet kring hållbar utveckling och använda detta i flera olika uttrycksätt såsom bild, drama, rörelse och musik.

De ser leken som en viktig del i denna process, därför kommer de att använda sig av olika språklekar men även låta barnen få tid till fri lek. Barnen kommer alltid att ha fri tillgång till böcker och de kommer att arbeta med rim och ramsor, språkövningar, sagor och sånger i samlingar. Barn med ett annat modersmål kommer att få den stimulans och uppmuntran som behövs för att utvecklas i både det svenska språket och modersmålet.

Pedagogerna som ansvarar för förskoleklassen ska utforma en gemensam arbetsplan, för att övergången från förskoleklassen till skolan ska bli så bra som möjligt. Denna plan kommer att utvärderas årligen

Grundskola

Lillpite Friskola ska arbeta för en skola där eleverna ska få arbetsro och känna sig trygga. De ska ge deras elever den kunskap de skall ha enligt nationella uppsatta mål. Skolans uppgift i enlighet med Lgr11 är att ge varje elev de kunskaper som är nödvändiga för att leva och verka i ett modernt samhälle och att tillsammans med föräldrarna fostra eleverna till ansvarskännande medborgare. Därför kommer deras skola att fokusera på trygghet, kunskap och arbetsro.

För att eleven ska uppnå de nationella målen, måste lärarna ha möjlighet att möta elevernas olika förutsättningar och ha möjlighet att lära känna personligheten hos eleven. Elevernas behov av särskilt stöd måste uppmärksammas under de första skolåren och insatser sätts in omedelbart med stöd och hjälp av lärare, föräldrar och i linje med skolans ekonomi.

Deras skola kommer att vara en liten enhet där de organiserar eleverna i B-form. De kan erbjuda eleverna att arbeta i mindre grupper i olika sammanhang och konstellationer. Detta ger goda förutsättningar att tillgodose deras elevers behov och grundläggande mål. Små elevgrupper och mindre enheter skapar trygghet, pedagogerna kan möta elevernas olika förutsättningar och snabbt vidta åtgärder vid behov.

Fritidshem

Utbildningsverksamheten i fritidshemmet kommer att genomföras med Lgr 11 som grund. I läroplanens första del finns många viktiga värdegrundsfrågor som alla ska genomsyra den dagliga verksamheten i fritidshemmet. Eleverna ska ges förutsättningar att växa och lära känna sig själva, men också förutsättningar att känna empati, solidaritet och tolerans för andra. Att värna om miljön och tillsammans verka för en hållbar utveckling är också viktigt. Det ska finnas förutsättningar för samarbete mellan fritidshem och skola, där fritidshemmet ska komplettera och bredda elevernas kunskapsutveckling inom aktuella arbetsområden eller projekt. Eleverna kommer med olika erfarenheter, förutsättningar och behov till fritidshemmet och tillsammans med personalen ska de få möjlighet att utforma verksamheten så att den skapar trivsel och känns meningsfull. Eleverna ska vara med i planeringen och utvärderingen av verksamheten på fritidshemmet.

Planerat antal elever skolans omfattning

Den fristående skolans planerar att verksamheten omfattar :

63 elever från förskoleklass till åk. 6, år 1

61 elever från förskoleklass till åk. 6, år 2

56 elever från förskoleklass till åk. 6, år 3

84 elever från förskoleklass till åk.6 fullt utbyggd verksamhet hösten 2025

Planerat antal elever på fritidshemmet från förskoleklass till åk. 6

År 1 **20** elever enligt beräknad prognos

År 2 **19** elever enligt beräknad prognos

År 3 **18** elever enligt beräknad prognos

32 elever enligt prognos fullt utbyggd höstterminen 2025

PITEÅ KOMMUNS YTTRANDE

Utbildningsförvaltningen i Piteå kommun har till uppgift att säkerställa att verksamheten bedrivs med god kvalitet och attraktivitet. Därigenom bidrar skolan också till gynnsam befolkningsutveckling i kommunen som helhet.

Skolans uppdrag regleras i första hand via nationella styrdokument som skollag, läroplan och kursplaner samt förordningar. Under senare år har det skett förändringar i det nationella uppdraget som, på ett påtagligt sätt, kommer att förändra förutsättningarna för hur verksamheten bör organiseras.

Regleringarna visar på tydlig stadiindelning och fr o m 2015 gäller att lärare endast får undervisa och betygsätta i de ämnen där de är behöriga.

Som huvudman för skolan ansvarar kommunen för genomförandet av det nationella uppdraget. I Piteå finns ett antal kommunala beslut och ambitioner som påverkar skolverksamhetens utformning.

Utbildningsförvaltningen ska bedriva förskole- och skol-verksamhet som håller så hög kvalitet att Piteå är en god skolkommun. Alla barn och elever ska kunna utveckla goda kunskaper och färdigheter som grund för ett livslångt lärande.

För att nå hög måluppfyllelse utifrån de nationella kraven är det viktigt att ha god kvalitet i verksamheten och att den bedrivs utifrån en sociala, ekologiska och ekonomiska hållbarhetskriterier.

Personalens kompetens och förhållningssätt är den viktigaste grunden för en öppen och positiv lärandemiljö.

En god lärandemiljö handlar om trygghet, trivsel och studiero, såväl som om omsorg och hälsa.

Antalet elever vid en skolenhet har betydelse för möjligheten att skapa goda förutsättningar i verksamheten men också för möjligheten att skapa attraktiva tjänster som underlättar rekrytering av rätt behörighet och kompetens.

För årskurs f-3 handlar det om att skapa ett underlag för tre yrkeskategorier; lärare samt förskollärare och fritidspedagoger. Förutsättningar för samarbete inom – och mellan – de olika yrkeskategorierna bedöms som viktigt för framtiden. Det handlar både om förutsättningar att utveckla verksamheten, vilket underlättas om man inte är ensam inom sin

yrkesgrupp, men också möjligheten till rationell fördelning av arbetsuppgifter. Det sistnämnda inte minst viktigt ur arbetsmiljösynpunkt.

För årskurs 4-6 handlar det om att lärare kommer att ha olika behörigheter med inriktning mot olika ämnen. Detta förutsätter en närmare samverkan mellan pedagoger än vad som vanligtvis sker idag. Önskvärt är då att det finns mer än en klass i varje årkurs, där lärare kan etablera samverkan kring olika delar av undervisningen men också ha ett stöd i varandra när det gäller bedömningen av elevernas prestationer, bland annat i nationella prov och för betyg i åk 6 för att skapa en likvärdighet.

Kommunfullmäktige i Piteå kommun har i december år 2013 antagit ett policydokument ”Modell för attraktiv skola i Piteå kommun” Syftet med modellen är att säkerställa framtida

kvalitet utifrån minskat elevunderlag, samt säkerställa elevers möjligheter till skolgång från förskoleklass till och med årskurs 9 i sitt närområde.

Sedan tidigare har kommunfullmäktige beslutat att eventuella neddragningar inom barn- och utbildningsnämndens verksamheter skall i första hand ske i lokaler, i andra hand i stödverksamheter och i sista hand på personal.

Utifrån detta policydokument har en bedömning gjorts att man eftersträvar ett elevunderlag där:

- en skolenhet med åk f-3 har 60 elever eller fler
- en skolenhet med åk 4-6 har 100 elever eller fler
- en skolenhet med åk 7-9 har 180 elever eller fler

Med denna modell som bakgrund planeras nedläggning av vissa skolenheter i Piteå kommun. 2014-02-26 beslutade Barn och utbildningsnämnden om en planerad nedläggning av skol- och fritidshemsverksamheten i Lillpite skolenhet. Verkställighet av beslutet ska genomföras inför läsåret 2015/2016.

Ekonomiska konsekvenser

Den elevminskning som pågått under de senaste 10 åren i Piteå kommun gör det nödvändigt att minska på lokalytorna och lokalkostnader för att skapa en verksamhet som håller god kvalitet och en likvärdig utbildning som gynnar elevernas kunskapsutveckling.

Skolan har en viktig roll när det gäller att bygga kunskaper och attityder kring miljö och långsiktig hållbarhet.

Möjligheten till optimering av verksamhetens personalkostnader inklusive vikariekostnader är kopplat till enhetens storlek. Det är generellt sett svårare att planera tjänster på ett effektivt sätt vid mindre enheter.

Friskolor som etableras på grund av missnöje med skolstrukturplaneringen innebär fortsatt höga kostnader att bedriva små enheter och omkullkastar kommunens planering att kunna dra ner på kostnader för lokaler och överföra medel till verksamheten.

Kommunen har beräknat att kunna överföra sammanlagt 1 028 416,- kr långsiktigt och 695 433,- kr helår direkt till skol- och fritidshemsverksamheten i kommunen när man lägger ner verksamheten i Lillpite skola. Detta går inte att genomföra om Lillpite friskola får etableringstillstånd då kommunen vid en etablering av friskola måste fortsätta betala för lokalkostnaderna för friskolan.

Pedagogiska konsekvenser

Att bedriva en skolenhet med den avvikande elevprognos som nedanstående tabeller visar, görs bedömningen att det blir svårigheter att upprätthålla en hög kvalitet som gynnar elevernas kunskapsutveckling och lärande.

Vid en liten skolenhet som ligger i ett ytterområde ser vi svårigheter att rekrytera och behålla behörig personal, Det medför negativa konsekvenser gällande elevernas kontinuitet i undervisningen, trygghet och en god lärandemiljö. Små enheter har sällan förutsättningar att

bedriva undervisning i åldershomogena grupper utan elever från fler årskurser måste sammanföras till samma undervisningsgrupp.

Födda samt inflyttade	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Lillpite	16	15	10	12	19	8	9	14	10	12	9	8

Läsår	Lillpite
2014-2015	70
2015-2016	81
2016-2017	84
2017-2018	82
2018-2019	87
2019-2020	89

Slutsats

Piteå kommun har i en översyn av den kommunala skolstrukturen 2012-13, gjort bedömningen att ett lågt elevunderlag missgynnar elevernas kunskapsutveckling och lärande. Ett lågt elevunderlag vid en enhet medför svårigheter att motsvara lagens krav på behöriga lärare för att garantera god kvalitet och likvärdig bedömning.

Utbildningsförvaltningen bedömer att fritidshemmet får svårigheter att uppnå servicegraden med öppethållande om 12 timmar dag och upprätthållande av god kvalitet i verksamheten på grund av den uppenbara risken för mycket ensamarbete.

Skolan är i behov av renovering som innebär att köket behöver byggas om till en funktion som blir godkänt utifrån livsmedelverkets normer, samt att övriga delar av skolan också är i omfattande behov av renovering

Utifrån ovanstående punkter har Piteå kommun beslutat om en nedläggning vid Lillpite skolenhet. Verkställighet av beslutet ska genomföras inför läsåret 2015/2016. Konsekvensen av beslutet har inneburit att en ansökan inkommit där önskemål finns att starta en friskola vid samma skolenhet med samma elevunderlag.

Piteå kommun bedömer att Lillpite friskola inte tillför några nya pedagogiska inriktningar utöver de som redan finns i våra kommunala skolor.

Rekommendation

Ambitionen för den kommunala skolan är att skapa skolenheter som har så stort elevunderlag så att det går att erbjuda en hög kvalitet som gynnar eleverna kunskapsutveckling och lärande, god förutsättningar för en likvärdig bedömning och en personalsammansättning som motsvarar behörighetskraven, samt ändamålsenliga renoverade lokaler som håller hög standard.

Handwritten signatures and initials: JPP, RR, MO

Piteå Kommun
Utbildningsförvaltningen

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderar Piteå kommun att Skolinspektionen avslår ansökan från Lillpite friskola, ekonomiska förening.

Piteå den 3 mars 2014

Ruth Rahkola
Ordförande
Barn- och utbildningsnämnden